

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ JUDr. Ing. D. Ď.**, bývajúceho v H., zastúpeného JUDr. J. H., advokátom so sídlom v B., **2/ Akad. mal. a soch. M. T.**, bývajúcej v B., proti žalovaným **1/ JUDr. J. B.**, B., správcovi konkurznej podstaty úpadcu Ž., spol. s r.o., so sídlom v B., IČO: X., **2/ F. S., spol. s r.o.**, so sídlom v B., IČO: X., zastúpenému JUDr. M. L., advokátkou so sídlom v B., **o neplatnosť právneho úkonu a určenie podielového spoluvlastníctva**, vedenej na Okresnom súde Bratislava III pod sp. zn. 12 C 168/2000, o dovolaní žalobcu 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 26. novembra 2012 sp. zn. 6 Co 296/2009, 6 Co 297/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaným 1/, 2/ nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava III rozsudkom z 26. septembra 2008 č.k. 12 C 168/2000-430 žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia neplatnosti kúpnej zmluvy, ktorá bola uzavretá dňa 31. augusta 1998 medzi žalovaným 1/ ako predávajúcim a žalovaným 2/ ako kupujúcim, predmetom ktorej bol prevod nehnuteľnosti (budovy) postavenej na parcele č. X. zapísanej na liste vlastníctva č. X. pre katastrálne územie B. (ďalej len „nehuteľnosť“), zamietol. Ďalej súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobcovia domáhali určenia, že sú podielovými spoluvlastníkmi označenej nehnuteľnosti (budovy) a uloženia povinnosti žalovanému 2/ túto nehnuteľnosť vypratať. Žalovaným 1/, 2/ súd prvého stupňa nepriznal náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že v konaní bolo preukázané, že žalobca 1/ uzavrel s Federálnym fondom národného majetku ČSFR zmluvu o predaji časti podniku, ktorou nadobudol okrem iného i predmetnú nehnuteľnosť. Tento majetok žalobca 1/ zmenou spoločenskej zmluvy

spoločnosti Ž., spol. s r.o., ktorej spoločníkmi boli obaja žalobcovia, do nej vniesol vo forme nepeňažného vkladu. Vlastnícke právo prešlo na nadobúdateľa dňom registrácie zmeny spoločenskej zmluvy. Na majetok nadobúdateľa bol neskôr vyhlásený konkurz, v rámci ktorého vtedajší správca konkurznej podstaty JUDr. J. J. kúpnu zmluvou predal predmetnú nehnuteľnosť žalovanému 2/. Prvostupňový súd zdôraznil, že otázka vlastníctva už bola riešená v niekoľkých prebiehajúcich konaniach na rôznych súdoch, v rámci ktorých boli prejudikované viaceré otázky. V tomto smere považoval súd prvého stupňa za smerodajné konanie, vedené na Krajskom súde v Bratislave sp. zn. 81 Cb 80/1997, v ktorom súd žalobu, ktorou sa žalobca 1/ domáhal vylúčenia okrem iného i predmetnej nehnuteľnosti z konkurznej podstaty úpadcu spoločnosti Ž., spol. s r.o., zamietol. Najvyšší súd Slovenskej republiky na odvolanie žalobcu 1/ rozsudkom z 24. septembra 2003 sp. zn. 6 Obo 62/2003 prvostupňový rozsudok potvrdil. Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba nie je dôvodná. Výrok o trovách konania odôvodnil § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Bratislave na odvolanie žalobcov rozsudkom z 26. novembra 2012 sp. zn. 6 Co 296/2009, 6 Co 297/2009 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.). Žalovaným nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Aj odvolací súd skonštatoval, že podstatným pre rozhodnutie prejednávanej veci bolo vyriešenie prejudiciálnej otázky, či predmetná nehnuteľnosť bola súčasťou konkurznej podstaty úpadcu spoločnosti Ž., spol. s r.o. Najvyšší súd Slovenskej republiky vyriešil danú otázku vyššie uvedeným rozsudkom tak, že celý majetok, ktorý žalobca 1/ získal uvedenou zmluvou o predaji časti podniku, platne a účinne vniesol ako nepeňažný vklad do spoločnosti Ž., spol. s r.o., pričom odvolací súd v záujme právnej istoty nevidel dôvod na to, aby predmetnú prejudiciálnu otázku vyriešil inak. Vtedajší správca konkurznej podstaty (právny predchodca žalovaného 1/) teda mohol kúpnu zmluvou prediť nehnuteľnosť žalovanému 2/ v konkurznom konaní v rámci speňažovania konkurznej podstaty úpadcu. Keďže žalobcovia neuvádzali iný dôvod neplatnosti kúpnej zmluvy, vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti je žalovaný 2/ a žalobcovia nie sú jej podielovými vlastníkmi. Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca 1/ dovolanie, ktoré odôvodnil ustanoveniami § 241 ods. 2 písm. a/, b/, c/ O.s.p. Predovšetkým namietal prejednanie veci odvolacím súdom bez nariadenia pojednávania, napriek tomu, že nešlo o prípad podľa § 214

ods. 2 O.s.p., a tiež vyhlásenie rozsudku v neprítomnosti žalobcu 1/ a jeho právneho zástupcu, čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Ďalej namietal nesprávne vyhodnotenie dôkazov odvolacím súdom, a že neboli vykonané ním navrhované dôkazy. Podľa názoru žalobcu 1/ rozhodnutie spočíva aj na nesprávnom právnom posúdení veci, keďže predmetná kúpna zmluva je absolútne neplatná a „žalovaný 1/ sa nikdy nestal zákonným vlastníkom nehnuteľnosti, čoho dôkazom je aj základné imanie zapísané v OR“. Z uvedených dôvodov žalobca 1/ žiadal, aby dovolací súd dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ako aj rozsudok súdu prvého stupňa, zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Žalovaní sa k podanému dovolaniu písomne nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací [§ 10a ods. 1 O.s.p. (poznámka dovolacieho súdu: v ďalšom texte sa uvádza Občiansky súdny poriadok v znení pred 1. januárom 2015)] po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods.1 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Prípustnosť dovolania žalobcu 1/ z uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva – napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a napadnutým je potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.

So zreteľom na to by dovolanie žalobcu 1/ bolo procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných vád, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu uvedenú v tomto ustanovení ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalobcu 1/ preto z uvedených ustanovení nemožno vyvodiť.

Podľa názoru dovolateľa mu v konaní bola odňatá možnosť pred súdom konať tým, že odvolací súd prejednal jeho odvolanie a meritórne rozhodol bez nariadenia pojednávania, čím boli porušené základné zásady súdneho konania v zmysle Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

O odňatie možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide v prípade procesného postupu, ktorým súd znemožnil účastníkovi konania realizáciu procesných oprávnení priznaných mu v občianskom súdnom konaní (napr. oprávnenia byť prítomný na pojednávaní, vyjadrovať sa k veci, navrhovať dôkazy, podať opravný prostriedok alebo vyjadrenie, v stanovenej lehote urobiť procesný úkon a pod.).

Podľa § 214 ods. 1 O.s.p. v znení platnom a účinnom v čase rozhodovania odvolacieho súdu, na prejednanie odvolania proti rozhodnutiu vo veci samej nariadi predseda senátu odvolacieho súdu pojednávanie, ak a/ je potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie,

b/ ide o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania, c/ to vyžaduje dôležitý verejný záujem. Podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v ostatných prípadoch môže odvolací súd rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania.

Z vyššie citovaných ustanovení § 214 ods. 1 a 2 O.s.p. vyplýva, že (len) v prípadoch uvedených v § 214 ods. 1 O.s.p. je odvolací súd povinný nariadiť pojednávanie, v ostatných prípadoch však môže rozhodnúť aj bez nariadenia odvolacieho pojednávania. O tom, či v prípadoch, na ktoré sa nevzťahuje ustanovenie § 214 ods. 1 O.s.p., bude nariadené odvolacie pojednávanie, rozhoduje odvolací súd.

V danom prípade: a/ odvolací súd dospel k záveru, že netreba zopakovať alebo doplniť dokazovanie, b/ nejde o konanie vo veciach porušenia zásady rovnakého zaobchádzania a c/ nariadenie odvolacieho pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem. Vzhľadom na to nebolo povinnosťou odvolacieho súdu nariadiť na prejednanie odvolania pojednávanie.

Postupom odvolacieho súdu, ktorý sa nepriečil zákonu, nemohlo dôjsť k odňatiu možnosti dovolateľa konať pred súdom. Neopodstatnená je preto jeho námietka, že namietaným postupom odvolacieho súdu došlo k procesnej vade v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pre úplnosť treba dodať, že účastníci boli riadne upovedomení o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku odvolacieho súdu spôsobom, ktorý zodpovedá zákonu (§ 156 ods. 3 O.s.p.) – vid' oznámenie o čase a mieste verejného vyhlásenia rozsudku založené v súdnom spise na č.l. 466.

Pokiaľ žalobca 1/ v dovolaní namieta nesprávnosť postupu súdov nižších stupňov súvisiacom s dokazovaním (nevykonanie navrhnutých dôkazov) ako i nesprávne vyhodnotenie dôkazov, dovolací súd k týmto námietkam uvádza nasledovné:

Dokazovanie je časť občianskeho súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje i právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd

v občianskom súdnom konaní nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu, nie účastníkov konania. Súd je oprávnený vykonať aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je toho názoru, že je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci (viď § 120 ods. 1 O.s.p.). Zo samej skutočnosti, že súd v priebehu konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutkového stavu, nemožno preto vyvodiť, že dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (viď R 125/1999, R 6/2000).

Ani nesprávne hodnotenie dôkazov nie je vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Ak aj súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne; táto samotná skutočnosť však prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá.

Žalobcom namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, ku ktorým (údajne) dospeli v procese dokazovania, môže zakladať (nanajvýš) tzv. inú vadu konania; v prípade neúplnosti skutkových zistení alebo nesprávnosti skutkových záverov nejde o nedostatok, ktorý by bol v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu považovaný za dôvod zakladajúci procesnú vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (obdobne R 42/1993, R 37/1993, R 125/1999, R 6/2000 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 248/2011, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011 a 7 Cdo 38/2012). Ak k tejto nesprávnosti v súdnom konaní dôjde, nie je ňou znemožnená realizácia procesných oprávnení účastníka konania.

Inou vadou konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná, je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Vada tejto povahy je síce relevantným dovolacím dôvodom, ktorý možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, sama osebe (i keby k nej skutočne došlo) ale prípustnosť dovolania nezakladá. Či už teda konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo alebo nebolo postihnuté procesnou vadou v zmysle § 241

ods. 2 písm. b/ O.s.p. (pozn.: dovolací súd napadnuté rozhodnutie z tohto aspektu neposudzoval), nejde o dôvod, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania.

Podľa názoru dovolateľa odvolací súd vec nesprávne právne posúdil (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantný dovolací dôvod, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), samo (prípadne) nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov ale nezakladá prípustnosť dovolania (viď tiež R 54/2012 a viaceré rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Nejde totiž o vadu konania uvedenú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania.

Keďže v prejednávanvej veci nemožno prípustnosť podaného dovolania vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Najvyšší súd Slovenskej republiky ho v zmysle § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, otázkou vecnej správnosti napadnutého rozsudku odvolacieho súdu sa nezaoberal.

V dovolacom konaní úspešným žalovaným vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi 1/, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovaným náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodali návrh na jej priznanie (§151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 2. marca 2016

**JUDr. Daniela S u č a n s k á, v.r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková